

Groeten uit Rooi

Dommeldal en populierenlandschap

Sint-Oedenrode, in de volksmond 'Rooi' genoemd, is ontstaan op de hoger gelegen oevers van de beek de Dommel. De Dommel snijdt Sint-Oedenrode dwars doormidden en bepaalt voor een groot deel het dorpsgezicht. Buiten het dorp vind je op sommige plekken nog het oorspronkelijke beekdallandschap met hooilanden en beemden. Opvallend in het landschap rond Sint-Oedenrode zijn de populieren, die hier massaal zijn aangeplant voor de klompenindustrie. De wandeling start vanaf de Markt, omringd door statige herenhuizen. Vrij snel bereik je de Dommel en volgt de route de sterk meanderende beek met aangrenzend oud, kleinschalig agrarisch gebied. Vanaf een uitkijktoren kun je een blik werpen op het beekdal van de Dommel. Als de route afbuigt naar het zuiden richting het dorp Boskant, dan verandert de omgeving langzaam in een populierenlandschap. Na enkele grote boomkwekerijen kom je uit in het natte natuurgebiedje Diependaal waar je, als je goed luistert, de 'zingende boer' misschien kunt horen! Als kers op de taart krijg je, voordat je weer terug bent op de Markt, nog twee fraaie kastelen te zien.

Routebeschrijving

R=Rechts; L=Links; RD= Rechtdoor; rh=rechterhand; lh=linkerhand;
wkp=wandelknooppunt; gp=gele pijl; grm=geelrode markering;

1) Vanaf de parkeerplaats op de Markt van Sint-Oedenrode loop je in de richting van de kerk, die je aan je lh houdt.

Aan je rh zie je het Sint-Martinushuis, een neogotisch parochiehuis, tegenwoordig bibliotheek en apotheek. Daarnaast staat de oude pastorie, tegenwoordig in gebruik als horeca.

Je gaat RD (op Heuvel, een winkelstraat), met kerk en Kerkplein aan je lh. Waar een straatje naar L gaat (Kerkstraat) zie je een groepje lage huisjes.

Dit is het Sint-Paulusgasthuis uit 1434. Tot 1972 werden de huisjes door arme vrouwtjes bewoond. Nu is er de VVV en het Brabantse Mutsenmuseum gevestigd. De Brabantse muts of poffer was einde 19e eeuw een kenmerkend hoofddeksel en statussymbool voor de deftigere dame. Vincent van Gogh heeft ze nog geschilderd.

De winkelstraat RD vervolgen. Aan je lh zie je een imposante roze villa, die nu in gebruik is als restaurant. Hier, bij wkp 35, ga je R op Kofferen. Je loopt deze straat door. Voor je zie je een bescheiden wolkenkrabber opduiken.

Dit is de Oda-toren uit 1965. Oda was van oorsprong een smederij, die in 1905 begon. Men besloeg paarden en maakte kachels en later ook ovens. Daarna ging men stalen kasten maken voor Philips, en groeide het uit tot kantoormeubelgigant Ahrend. De smederij werd voortgezet op Kofferen 42, tegenover (en ongeveer halverwege) de toren. Het karakteristieke pand is tegenwoordig ingericht als smederijmuseum.

Direct na de toren ga je naar R over de parkeerplaats (richting Vlonderpad) en dan direct L tussen twee heggen door. Pad tussen de heggen gaat naar R. Via metalen platen over een brug over de Dommel. Naar L en de trap af. Vervolgens RD over een smal pad met de Dommel aan je lh. Pad maakt een scherpe bocht naar R. Even later met een scherpe bocht mee naar L. Pad blijven volgen tot aan de Dommel.

Als je goed kijkt zie je voor je in de verte, aan de overkant van de Dommel, een hoge molenromp. Dit is een restant van de Molen van de Bergh, een voormalige stellingmolen uit 1856. Er bestaan plannen om de molen weer maalvaardig te maken.

Aangekomen bij de Dommel naar R en het kronkelende pad vervolgen met de Dommel aan je lh. Even later zie je aan de overkant van de Dommel een rioolzuiveringsinstallatie liggen. Daar voorbij een brug over en het pad vervolgen met de Dommel aan je rh.

Aan je lh zie je een uitkijktoren die je kunt beklimmen. Dan heb je uitzicht over het landschap en over de zuiveringsinstallatie.

Langs een bord 'Brabants Landschap'. Sloot oversteken en meteen daarna naar L met de sloot aan je lh.

2) Naar R en iets omhoog (bolle akker). Na een klaphek RD en bij T-splitsing naar R. Na een houten schuurtje naar L. Een pad naar R, waarna je opnieuw langs een bord 'Brabants Landschap' loopt.

Aan je rh zie je een oude Dommelarm. De Dommel is in het verleden op veel plekken rechtgetrokken om de afvoer van water te versnellen. Veel oude Dommelarmen bleven achter, verscholen in het landschap, zoals hier ook het geval is.

Door een klaphek. Aan je lh zie je een tuinbouwbedrijf en boomkwekerij. Het pad buigt naar R. Vervolgens naar L door een draaihek. Je komt opnieuw op een pad met de Dommel aan je rh. Door een draaihek en dan naar L. Je hebt nu een sloot aan je rh. Langs een stuwteje en de asfaltweg (Liempdseweg) oversteken. Naar R op een pad evenwijdig aan de asfaltweg.

Je komt langs het kunstwerk 'Levende Brug' uit 2014. Het symboliseert de samenwerking tussen de lokale boomkwekerijen en Stichting Het Roois Landschap in de strijd om het authentieke kleinschalige cultuurlandschap van de Meierij te beschermen. Verderop staat een kapel uit 2011, gewijd aan de Heilige Rita, die de patrones is van de hopeloze gevallen.

Naar L op asfaltweg (Kremselen).

Aan je rh zie je horecagelegenheid Gasthuishoeve met terras, horeca en een winkel met streekproducten.

Na ca. 500 m, bij wkp 50, een weg naar R (Bus) negeren.

3) Na huisnr. 14, bij verkeersbord 'doodlopende weg', naar L op onverhard pad. Dit pad buigt geleidelijk naar R en gaat over in een smal pad dat tussen de huizen door loopt. Door een hek en op verharde weg (Berkstraat) naar R. Dan L op Lijsterbesstraat. Deze knikt naar R. Op einde van de straat naar L (op Meidoornstraat). Einde weg naar L (op Populierenstraat).

Je bent nu in het centrum van het kleine en relatief nieuwe dorp Boskant uit 1945. Bij de rotonde vindt je informatie over de geschiedenis van het dorp.

Naar L en dan, met de rotonde aan je rh, de weg oversteken. Bij wkp 47 ga je RD op het fietspad.

Aan je rh zie je de 'Sonnemansdriehoek', het openluchtatelier van de plaatselijke houtsnij kunstenaar Theo Sonnemans.

Op omgekeerde Y-splitsing RD (op Goeiendonk). Het eerste bospad naar L en dit helemaal uitlopen tot aan een klinkerweg (de Broekdijk). Hier naar R, waarbij je tot de bosrand ook een paadje R van die weg kunt gebruiken. Direct na een boomkwekerij, in de bocht, naar R met een sloot aan je rh. Je gaat steeds RD tot het einde van het pad en dan L op klinkerweg (Goeiendonk). Op driesprong L aanhouden op Goeiendonk en langs een camping. Je loopt hier als het ware tussen twee muren van populieren. De weg wordt onverhard.

Het gebied rond Sint-Oedenrode is rijk aan populieren. Het hout van deze bomen werd gebruikt voor de klompenindustrie. Populieren groeien namelijk snel en goed op de sterk lemige gronden in deze regio. Klompenmakers waren vaak boeren die extra geld wilden verdienen en vanaf 1750 werden door de boeren, vanwege het voorpootrecht, veel populieren aangeplant, ook langs bijna alle paden en wegen in de regio. Het eeuwenoude voorpootrecht houdt in dat grondbezitters het recht hebben om in eigen bezit bomen te planten en te rooien op een stuk grond vóór het eigen perceel. Meestal is dit de berm van een weg die langs het perceel loopt. Het is een eeuwig durend recht dat nu dus nog steeds geldt. De buitenweggetjes met daarlangs populieren, het zogenaamde 'peppellandschap', vormen nu een belangrijk onderdeel van het landschappelijk cultureel erfgoed.

4) Aan het einde van het onverharde pad, bij wkp 39, scherp naar L op Schoorse Hoefstraat. Je komt langs een wormenkwekerij. Op driesprong (met Spreeuwelen) R aanhouden. Einde weg R op Broekdijk en L op Leunestraat. Als de weg een flauwe bocht naar L maakt ga je RD op een onverharde weg (Tolhuisweg). Dan op kruising R en tussen paaltjes door (op Vogelenzang). Deze weg blijven volgen en zijpaden negeren tot aan T-splitsing bij wkp 15. Hier ga je L op Sloef en R tussen roodwitte paaltjes door op fietspad (Diependaal).

Het fietspad doorkruist het gelijknamige natuurgebiedje. Oorspronkelijk was Diependaal een populierenaanplant voor de klompenindustrie. Later is het omgevormd tot een meer natuurlijk broekbos met veel kwelwater. Dit laatste is goed te zien als je iets verderop via een smal voetpad terugloopt.

(Ingekorte (blauwe) route)

Als je de wandeling wilt verkorten neem je niet het fietspad naar R maar ga je RD op Sloef. Het volgende fietspad naar R en vervolgens L aanhouden, tot je op een asfaltweg (Zuidelijke Randweg) uitkomt. Ga nu verder bij 5.)

Het fietspad steeds RD volgen, en bij kruising met asfaltweg (Houtsestraat) nog steeds RD. Daarna op het eerste (grind)pad, bij bordje 'Opengesteld', naar L. Het pad kruist een asfaltweg en buigt naar L parallel aan deze weg. Op driesprong, bij wkp 19, naar R op Gérard van den Berkpad.

Gérard van den Berk (1893-1957) was een boerenzoon die het tot oratoriumzanger heeft gebracht en daarom wel 'de zingende boer' werd genoemd.

Na een vlonder, bij een driesprong, ga je RD, volg de gp. Na volgende vlonder R. Op T-splitsing, bij paal met gp, naar R.

5) Op asfaltweg, bij wkp 16, naar R. Door een fietssluis en de verkeersweg (Zuidelijke Randweg) oversteken. Vervolgens RD. Bij wkp 17 naar R op Streepenstraat en meteen daarna eerste pad naar L. Direct R aanhouden en vervolgens RD. Het pad RD blijven volgen (zijpaden negeren) tot een plaats waar vrijwel vier paden samenkomen. Hier zie je aan lh, in de verte, een kapel.

Dit is de kapel van Onze-Lieve-Vrouw ter Troost uit 1949.

RD blijven lopen.

Aan je rh zie je Kasteel Henkenshage, dat in feite geen kasteel is. Het werd aan het begin van de 14e eeuw gebouwd als herenhuis. In de 19e eeuw vond er een uitbreiding plaats met een extra verdieping en drie torens. Hierdoor kreeg het de uitstraling van een kasteel. Tot 1940 werd het bewoond door adellijke families, daarna kwam het in bezit van de gemeente. Nu is het een trouwlocatie.

Naar R en voorlangs het kasteel lopen (met het kasteel aan je rh). Aan het einde van het park ga je RD met een sporthal (De Streepen) aan je rh en een cultuurcentrum (Mariëndaël) aan je lh. Bij het kruispunt met Streepenstraat RD en dan L op Laan van Mariëndaël. Aan je rh heb je gebouwen van de gemeente. De Mater Lemmensstraat naar L negeren.

Je ziet op een gegeven moment aan je rh Kasteel Dommelrode. Dit is een voormalig slot, dat in 1605 door Marcus van Gerwen gebouwd werd. Hij was kwartierschout van Peelland tijdens de Tachtigjarige Oorlog en aangesteld door de katholieke koning van Spanje. Vanuit kasteel Dommelrode bestuurde hij de dorpen van Peelland. Het was lange tijd een klooster. Tot 2017 fungeerde het als stadhuis van de gemeente Sint-Oedenrode. Nu is het een vergaderlocatie voor de gemeente Meijerijstad, de gemeente die is ontstaan na de samenvoeging met Veghel en Schijndel.

De Laan van Mariëndaël uitlopen tot het einde, dan ga je L (op Hertog Henrikstraat). Bij de roze villa, waar je aan het begin van de wandeling ook langs liep, naar R (op Heuvel). Heuvel blijven volgen. Nadat je de kerk aan je rh bent gepasseerd ben je weer terug bij de parkeerplaats op de Markt.

Praktische informatie

Lengte van de wandeling

13 km (in te korten tot 11 km)

Startpunt

Op de Markt in Sint-Oedenrode (voor navigatie gebruik Markt 7).

Parkeren

Op de Markt in Sint-Oedenrode (voor navigatie gebruik Markt 7). Dit is betaald parkeren. Voor een gratis alternatief parkeer je de auto iets verder uit het centrum, bijvoorbeeld op de Phillippusstraat.

Openbaar vervoer

Bus 154, 156 en 157 rijden tussen Eindhoven en Sint-Oedenrode.

Horeca

in het centrum van Sint-Oedenrode zijn veel mogelijkheden. Onderweg kom je eerst langs Gasthuishoeve: een terras met streekproductenwinkel, daarna langs café annex cafetaria De Vriendschap in Boskant.

Let op

Honden aan de lijn!